

mondhatok, mert ez párttitok és Grünhuttól nem kaptam engedélyt. Az eredmény azonban biztos, a collegáknak nem kell félni." És bozorkánysos ügyességgel labdázni kezdett három kellően preparált ügyvédjelöltköponyával. Riadtan menekültünk...

Baleset. *Dr. S. F.* fiatal és törekvő barátunk összeütközött a Pp. 222. §-val és könnyebb sérüléseket szenvedett. *Dr. G. A.* vizsgálóbíró a nyomozást megindította.

JOGIRODALOM.

Dr. Velencei Mór: *Az uzsora, mint veszélyes üzem.* Ismerteti *dr. Varannai István.* Vannak elfogult kritikusok boruló egünk alatt is. Vannak, akiket barátság, vagy ügyvédpolitikai érdek vezérel kritikáik megírásában: én mindenfajta elfogultságnál rosszabbnak tartom azt, amikor a kritikust — a kritizálandó könyv befolyásolja. Ezért óvakodom attól, hogy az elem kerülő jogászi alkotást akár csak fel is vágjam, s ha már az felvágva került elem, az egyik szememet behunyva, lehetőleg a lóugrás szabályai szerint kukucskálok csak bele. Ilymódon tudom megőrizni makulátlan szüziességemet mindennemű jogirodalmi alkotással szemben, s így tudok a matéria által nem befolyásolt elfogulatlan kritikát gyakorolni akár öt oldalon keresztül, a képek, metaforák és egyéb stilisztikai gyönyörűségek halmozásával, mindkét nembeli serdülő ifjúság öröme.

Megvallom, a jelen munka szépségei oly erővel sugárzanak ki a nagyszerű alkotásból, hogy szinte kísértésbe jutottam, hogy a tartalomjegyzéknél tovább is olvassak és csupán elvi álláspontom védett meg e súlyos következetlenség veszedelmeitől.

A könyv napnál fényesebben mutat reá azokra a veszélyekre, amelyeket a közhasznú uzsorás vállalkozás, a bírói gyakorlat folytán (1932: VI. t.-c.) magában rejt. Kiténően mutat reá a kérdés civilis vonatkozásaira is és utal arra a magánjogi szemlélet elzüllését jellemző attitudere, hogy az adós ahelyett, hogy kéjjel fizetné tartozását, a klasszikus kötelmi felelősség béklyóit légberőpitve, emiatt egyenesen panaszkodni mer. A téma megvilágítása során nagy érdeme a műnek, hogy hasznosan idézi az idevágó szakirodalom hervadhatatlan remekeit, úgy különösen az Én előadásaimat és cikkeimet a kamatproblémák és a részvényjog reformja kérdésében. Legfeljebb azt találok kissé kivetni valónak, hogy könyvünk nem tör eléggé lándsztát az újabb kamatleszállító rendeletek törvényrontó szabályozása ellen és nincs kifogása az évi 18%-os kamatmaximálással szemben. Az ilyen tulzó, radikális jogalkotás a magánjog alkotását és az állami beavatkozás tulzásait szankcionálja.

A könyv külső alakja is tetszetős, nyomdafesték szaga tavaszi

hajnalokon a ködfelszállás izzó pillanataira emlékeztet és a bekötési tábla inicialéja a középkori barát kámzsájának szélén húzódó rojtok szignaturája.

Werböczy István Hármaskönyve: E kritikánkkal dokumentálni akarjuk, mennyire lépést tart lapunk a jogirodalom legfrissebb termékeivel is — noha az adott esetben oly könyvről van szó, amelyet, ha emlegetni fognak is néhányan, olvasni annál kevésbbé. Bár lapunk kritikáinak vezéreszméje az, hogy könyvről vagy jót, vagy még jobbat — hisz oly kevesen vagyunk jogi írók, hogy kölcsönösen meg kell egymásnak kegyelmeznünk — ezúttal még sem tartózkodhatunk egy pár korholó megjegyzéstől. Szerző nem vet számot a technika haladásával, midőn (I. rész, 41. cím) a kőből vagy téglából épült apai házra más örökösödési rendet állapít meg, mint az egyéb anyagból készült épületekre. A modern perjogi elméletekkel kerül ellentétbe szerző (II. rész, 70. cím), midőn patvarkodásnak minősíti és jogvesztéssel sujtja, mikor valaki egy és ugyanazon dolgot „kétféle cím alatt” perli, például „ugyanazon birtokot zálog címen és örökös jogon is keresi”, mert hiszen ma már nem lehet vitás, hogy másodlagos kereseti kérelmeknek is helyük van. Határozottan ügyvédelleses kitételekre ragadtatja el magát szerző a II. rész 83. címében: „Mindazonáltal ebben a mi időnkben az ügyvédek különböző és sokféle (de üres) kifogásai és szóváltásai, meg ellenvetései által szokták a pereket leszállítani és megrontani.” Az ügyvédség ellen irányul az is, amit szerző az Előbeszéd 6. címének 12. §-ában mond: „. . . . a törvénynek hasznosnak kell lennie, világosnak is, nehogy olyasmit foglaljon magában, amiből homályossága miatt csürés-csavarás valami előre nem látott dolgot hozhat ki, vagyis nehogy azt valaki csavarosan magyarázhassa”. Idejét multa az Előbeszéd 2. címének 4. §-ából az, amit szerző egyenesen természeti jognak minősít: „a kölcsönadott pénznek visszaadása Mert ezt, vagy az ehhez hasonlót sohasem tartjuk igazságtalannak, hanem természetesnek és igazságosnak”. Megfelelkezik szerző arról, hogy a transzfermoratóriumi és más rendeletek egyenesen büntetendő cselekménynek minősítik, ha a belföldi adós visszafizeti a külföldi hitelezőnek a kölcsönvett pénzt. De legerélyesebben óvást kell emelnünk az ellen, amit szerző az Előbeszéd 5. címének 2. §-a alatt mond: „Az igazság az erények közt a legfőbb jó, a jog középrendű, a jogtudomány a legkisebb.” Az igazság és jog az utóbbi időkben annyiszor cserbenhagytak bennünket, hogy nem engedheti át e hitelüket vesztett fogalmaknak az elsőbbséget a jogtudomány, de legfőképp az a jogtudomány, melyet mi csinálunk.

Tinódi Hantos Sebestyén.

*

**Akarja ingyen egy évig a Polgári Jogot?
Akkor küldjön be 20 pengőt a Grill-cégnek.**

*